

Milost Pána Ježíše Krista, láska Boží, dar a společenství Ducha svatého se všemi námi! Amen.
Ježíš říká: „Zůstanete-li v mém slovu... poznáte pravdu a pravda vás učiní svobodnými.“ J 8,31-32

Píseň 406 *Chval Pána svého písni*

Modlitba: Hospodine, svatý Bože, Ty jsi řekl, a Slovem tvým učiněny byly světy, Ty jsi řekl, a člověk z tvé ruky přijal život, Ty jsi řekl, a proroci vyšli s pravdou ven, Ty jsi řekl, a Tvůj Syn vyšel z temnot smrti. - - Pane, řekni i nám své Slovo, promluv k nám, ukaž svou pravdu, pro milosrdenství své otevři naše uši, na Tvé Slovo čekáme. Amen

Čtení: J 18,33-38

Píseň 366 *Zavítej k nám, Duchu svatý*

Text: 1 K 14, 1-4.14-17.23-25 Kázání:

Kdyby tak do našeho shromáždění přišli lidé nevěřící a nezasvěcení!? Může se to stát? Kdo by to asi byl? O kom bych si dovolil něco takového říci? Kdo je věřící a kdo nevěřící neumím a nechci posoudit. Nanejvýš bych připustil, že někdo je více a někdo méně obeznámen s tím, co křesťané vlastně věří, a někdo je více a někdo méně znalý toho, jak probíhají bohoslužby, třeba takové evangelické ve Střešovicích... Tak takoví méně obeznámení návštěvníci zřejmě tu a tam přicházejí, jak se však tady cítí, je obtížně odhadnutelné a těžko zjistitelné. Od těch, kdo se opakovaně vracejí, se pak dozvídáme, jak se na počátku cítili, co je rušilo a co je v dobrém zaujalo. A bývá to tak různé, že je těžké v tom najít nějaké obecné pravidlo. A těch, které taková první návštěva odradí, se ani nezeptáme. Jak rád bych věděl, jestli jsme je vyděsili svou nesrozumitelností nebo náročností, anebo jestli jsme je odpudili tím, že jsme taková soudržná parta dobrých známých, anebo – což je pro mne asi nejtěžší přijmout – jestli ty bohoslužby byly o ničem, nuda a prázdnota. (?)

Asi se nám nemůže stát, před čím varuje apoštol korintský sbor, že by někdo byl znechucen tím, že bohoslužby jsou bláznivé a chaotické. I když – cosi bláznivého na té křesťanské víře být musí, ne? Apoštol sám mluví na počátku svého dopisu o bláznovské zvěsti, o zvěsti kříže, o Ukřižovaném, který žije a je životní inspirací!

Řekněme, že jde o různé bláznivosti. Apoštol rozlišuje mluvení jazyky a prorokování. Přesně nevíme, co mluvení jazyky (anebo „v jazycích“) bylo a jak se projevovalo. Překlad „mluvit ve vytržení“ už ten význam asi trochu posouvá. Ze souvislosti dopisu však můžeme celkem přesně vědět, že jazyky mluvili někteří účastníci bohoslužeb najednou, hlasitě a nesrozumitelně. Tím právě vznikala dojem chaosu a bláznění. Nicméně korintští považovali mluvení jazyky za cenný dar, za důvěrnou osobní komunikaci jedince s Bohem. Apoštol k tomu říká, dobře, ale při společné bohoslužbě, ve shromáždění, dejte přednost daru prorockému. Navazuje tak na tradici starozákonní - proroci říkali lidu Božimu, jak na tom je (jaký je) – většinou věci dosti nelichotivé, ale taky osvobodivé. Protože má-li se něco s námi nebo ve světě změnit, je třeba slyšet pravdu - Boží soud a spolu s ním také i povzbuzení důvěry v Boží pomoc a požehnání. Pro apoštola je tedy prorokování darem srozumitelné řeči, která vychází z Božího základu, ze zvěsti evangelia, z bible, a s ní konfrontuje současnou aktuální společenskou situaci i naše osobní příběhy, touhy, křivdy, selhání. (Když si čítám Husova kázání, říkám si: To je ono! Prorocké slovo...)

Někdy se to staví tak, že jsou tu proti sobě emoce a racionalita. Prožitek a smysl. Ale tak to není. I když mluvení jazyky bylo nejspíš spojeno s prožitkem nápadným a nepřehledným, apoštolovi na tom vadí, že jde o věc individuální, která nekomunikuje s druhými, není jim k užítku. Jaké má místo ve shromáždění? Vyvolává jen zmatek. Naproti tomu prorocké slovo není jen chladně racionální. Důležitý je jeho obsah, ne nějaké spektakulární dění, ale ten obsah, to, o čem jde, ta pravda nás přece strhává, tiskne k zemi i pozvedá. Ne náhodou právě o tomto mluví apoštol hned v návaznosti na kapitolu o lásce. Protože láska k pravdě, to je to, o čem tu běží. Zaujetí pro pravdu – zase se mi vybavuje ten Hus („Miluj pravdu!...“). Zaujetí pro pravdu je projevem lásky k Bohu a lidem.

A k tomu prorokování patří diskuse pokud možno ohnivá, kritické myšlení, argumentace, různost pohledů a zkušeností, hledání. Nediskutujeme při bohoslužbách, aby nevznikal zmatek, ale třeba na staršovstvu, na biblických hodinách a na dalších setkáních i osobních neformálních. K rozhovoru nad biblí patří zaujetí, ba vášně! Což součástí bible není Píseň písní?! Biblí se ovšem nezabýváme z nějaké povinnosti, ale protože nám z ní zaznívá Slovo života věčného – jenže není nasnadě, není to přímo, co čteme, to Slovo teprve jaksi přichází, teprve při tázání, rozhovoru se děje, teprve když se nám samo otvírá, začíná nám svítat. A nedobereme se k němu ani tím, že se cosi našprtáme, nějaké ty správné odpovědi, ani tím, že se nějak strašně snažíme a modlíme...

Evangelíci, protestanti jsou někdy považováni za takové studené a racionální, a naše kostely a bohoslužby chudé, neposkytující náležitý prožitek, pastvu pro oči a cit. Jenže ono to není v prostotě architektury a výzdoby ani v prostotě bohoslužeb, ale v našem zaujetí. Zaujetí pro pravdu. Prožívání obsahů, které dávají smysl. Slova, která strhávají, naplňují. Písní, které mají zvěst, text, obsah a zároveň nápěv, a tím vším nás spojují a pozvedají. Bezobsažné emoce, které si prožíváme jen pro sebe, dodávají našemu životu chuť, ale teprve pravda mění život tak, aby chutnal nejenom nám, ale Bohu i lidem.

Prorokování má moc změnit lidský život. Ono Husovo umění i odvaha pojmenovat věci pravými jmény. Lidé se pod jeho vlivem měnili. Svět se měnil. Navzdory stávajícím pořádkům (nepořádkům), navzdory tomu, co vypadalo jako nezměnitelné, navzdory mocenským poměrům. Tehdy se mocní považovali za vlastníky pravdy. Dnes se jim možná hodí relativizace pravdy. Jako by už žádná pravda nebyla a ani nemohla být. - - Nenechali jsme se tím oblnout? Komu se hodí, že pravda není? Mocným, vlivným? A možná i nám - rádi jsme relativizaci pravdy přijali, protože nás to zbavuje odpovědnosti...? Když se vše rozostří, rozmlží, co se dá dělat? Pilátovi je jasné, že je Ježíš nevinný, ale - „co je pravda?“ - tak ho raději ukřižujme...

Vypadá to hodně namyšleně, co apoštol píše o nezasvěceném návštěvníkovi bohoslužeb, že „bude vším, co slyší, souzen a usvědčován, vyjdou najevo věci skryté v jeho srdci, takže padne na kolena, pokoří se před Bohem a vyzná: „Vskutku je mezi vámi Bůh!“ - - Vůbec nemám chuť neobeznámeného návštěvníka pokořovat! Ale rozumím tomu tak, že v kostele má zaznívat pravda o nás. Že my jsme ti, kdo jsou usvědčováni za svých strachů, selhání, uhýbání, že my padáme na kolena v pokore před pravdou. Jak se asi přichodí dozví pravdu o sobě? Jen tak, že budeme pravdiví sami k sobě. Pravda o nás je znamením toho, že je Bůh mezi námi. A tak vyjde najevo, že jsme hříšní lidé toužící po svobodě z pravdy, a to nás spojuje.

Pane, pomoz nám ve společenství a v rozhovoru hledat pravdu! Pomoz nám přemáhat lenost, povrchnost, strach! Podpoř svým Duchem naše zaujetí, naše kritické myšlení a především naši lásku k pravdě! Amen.

Píseň 417 Zachovej nás při svém slovu

Ohlášky, sbírka

Píseň (Svítá) 360 V nebi je trůn

Přímluvná modlitba + Otče náš

Poslání: Ef 5,6-14

Požehnání

Píseň 580 Ó svatý Bože